

**Sekretariatsafgørelse**

15-12-2010  
GAS  
4/0820-0304-0022  
/MARH

**Energinet.dk: Metodegodkendelse af ens eltariffer for Øst- og Vestdanmark**

**ENERGITILSYNET**  
sekretariatsbetjenes af  
**KONKURRENCE- OG**  
**FORBRUGERSTYRELSEN**  
Centrene for Energi

**Resumé**

1. I denne sag skal Energitilsynet tage stilling til om en ændret metode til fastsættelse af Energinet.dks transmissionstariffer, som selskabet har anmeldt den 7. oktober 2010, kan godkendes jf. elforsyningslovens § 73a.
2. Baggrunden for den anmeldte metode er en ændring af elforsyningsloven jf. lov nr. 622 af 11/06/2010, som fastslår, at Energinet.dk skal have ens transmissionstariffer i hele Danmark. Danmark har tidligere været opdelt i to tarifområder – Øst- og Vestdanmark – men med i idriftsættelsen af kabelforbindelsen under Storebælt er de to områder nu forbundet.
3. Elforsyningsloven fastsætter at metoder for fastsættelse af priser og vilkår for anvendelse af transmissionsnet skal være godkendt af Energitilsynet inden ikrafttrædelse. Formålet hermed er at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med lovens bestemmelser.
4. Den ændrede metode bygger på de samme principper som den tidligere metode, som Energinet.dk har anmeldt, og som Energitilsynet tidligere har godkendt. Ændringen består i, at der indføres en fælles tarif for hele Danmark, hvor der tidligere har været en tarif for henholdsvis Øst- og Vestdanmark. Det indebærer, at tarifberegningsgrundlaget ændres tilsvarende således at beregningsgrundlaget fremover vil være hele Danmark og ikke som tidligere de to adskilte områder Øst- og Vestdanmark.
5. Konsekvensen af at ændre beregningsgrundlaget er, at nettariffen for forbrug og systemtariffen vil stige i Vestdanmark og falde i Østdanmark, mens netariffen for produktion vil stige i Østdanmark og falde i Vestdanmark. PSO tariffen kommer til at falde for begge landsdele i 2011 sammenlignet med 2010 (se også Tabel 1).
6. Energitilsynets sekretariat skal indledningsvis konstatere, at den anmeldte metodeændring er en direkte konsekvens af ændringen af elforsyningsloven, jf. pkt. 2, og at den tarifudligning, som lovændringen kræver, vil føre til

at tariffene stiger/falder i de enkelte landsdele. Energitilsynets sekretariat vurderer, at den anmeldte metode opfylder de krav, som ændringen af elforsyningsloven stiller til Energinet.dks metode til tariffastsættelse.

7. Energitilsynets sekretariat vurderer, at den anmeldte metode opfylder elforsyningslovens krav om at metoder til fastsættelse af tariffer skal være rimelige, objektive og ikke-diskriminerende. Sekretariatet lægger her vægt på, at den anmeldte metode vil fastsætte tariffene i overensstemmelse med den økonomiske regulering af Energinet.dk, der indebærer at selskabet kun må opkræve tariffer til dækning af nødvendige omkostninger samt en forrentning, der sikrer realværdien af selskabets aktiver. Tarifferne vil henholdsvis stige eller falde i de to landsdele, men Energinet.dks samlede tarifprovenu vil være uændret.

8. Sekretariatet lægger endvidere vægt på, at metoden bygger på samme principper som den gældende, godkendte metode til tariffastsættelse, jf. elforsyningslovens § 73. Den anmeldte metode indebærer således også en tariffastsættelse efter objektive kriterier samt at der ikke diskrimineres mellem brugerne af Energinet.dks transmissionssystem.

## **Beslutning**

9. Energitilsynets sekretariat godkender hermed Energinet.dks anmeldte metodeændring jf. elforsyningslov § 73a.

## Sagsfremstilling

10. Energitilsynet skal iht. elforsyningslovens § 73 a godkende Energinet.dk's metoder for fastsættelse af priser og vilkår for anvendelse af transmissionsnet inden ikrafttrædelse. Formålet er at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med lovens bestemmelser.

11. Energinet.dk har den 7. oktober 2010 anmeldt en ny metode for beregningen af deres net-, system- og PSO- tariffer for 2011 og fremad. Baggrunden for anmeldelsen er ikrafttrædelsen af lov nr. 622 af 11/06/2010.

12. Energinet.dks omkostninger til at drive transmissionsnet samt at opretholde balance i elsystemet opgøres i henholdsvis Øst- og Vestdanmark og betales via net- og systemtarif af de forbrugere, der modtager virksomhedens ydelser i de to områder.

13. I dag bliver de nævnte tariffer beregnet særskilt for landsdelene Øst og Vest. Denne opdeling er baseret på den tidligere elforsyningslov § 8 stk. 4 og skyldes, at de to landsdeles elsystemer historisk ikke været forbundet fysisk. Først med idriftsættelsen af den elektroniske Storebæltsforbindelse i august 2010 er elsystemet forbundet over hele Danmark. Den anmeldte metode indebærer, at der fremover vil være ens tariffer i Øst- og Vestdanmark. Det vil praktisk betyde en stigning af en tarif i en landsdel og en fald i den anden landsdel.

14. De pågældende tariffer er net-, system- og PSO tarif, som er beskrevet nærmere nedunder.

15. Energinet.dks omkostninger kan opdeles i omkostninger til drift og vedligeholdelse af transmissionsnettet (netomkostninger) og omkostninger som er forbundet med opretholdelse af balancen i systemet (systemomkostninger). Netomkostninger betales af både producenter og forbruger af el. Systemomkostninger betales udelukkende af forbrugerne.

16. PSO tariffen er en offentlig forpligtelse, som Energinet.dk har i forhold til at udbetale tilskud til producenter af både vedvarende energi og decentral varmeproduktion. I den nuværende beregningsmetode for tariffen bliver omkostninger (tilskud) til vedvarende energi beregnet ens for forbrugere i hele landet, mens omkostninger til decentral kraftvarmeproduktion bliver pålagt forbrugerne i hver landsdel for sig.

17. Med den nye metode vil omkostninger til vedvarende energi og til decentralt kraftvarmeproduktion blive fordelt på samtlige forbrugere i Danmark, og der opnås en ensartet tarif for hele Danmark.

18. Metodeændring i beregningen af net- system-, og PSOtariffen er nærmere beskrevet i pt. 20 og 21.

### Metode / Beregning

19. Energinet.dks nuværende metode er godkendt af Energitilsynet jf. elforsyningsloven § 73a og baseret på rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier i overensstemmelse med elforsyningslovens krav.

20. Med hensyn til beregningen af tarifferne er det en simpel ændring af metoden. Det følger af den økonomiske regulering af Energinet.dk (hvile-i-sig-selv princip), at selskabet kun må opkræve tariffer til dækning af nødvendige omkostninger ved effektiv drift samt en nødvendig forrentning til sikring af realværdien af selskabets aktiver. Det indebærer at tarifferne er beregnet til at dække budgetterede omkostninger med en forventet forbrug af el. Efter den gamle metode blev beregningen gennemført og tarifferne fastsat for henholdsvis Øst- og Vestdanmark:

$$\text{Tarif } (\text{øst}) = (\text{forventede omkostninger } (\text{øst}) + \text{korrektioner fra tidligere perioder } (\text{øst})) / \text{forventet forbrug } (\text{øst})$$

$$\text{Tarif } (\text{vest}) = (\text{forventede omkostninger } (\text{vest}) + \text{korrektioner fra tidligere perioder } (\text{vest})) / \text{forventet forbrug } (\text{vest})$$

21. Med den ny metode bliver beregningen gennemført for Danmark som helhed:

$$\text{Tarif } (\text{dk}) = (\text{forventede omkostninger } (\text{dk}) + \text{korrektioner fra tidligere perioder } (\text{dk})) / \text{forventet forbrug } (\text{dk})$$

Beløbene for hele Danmark (dk) er summen af beløbene for de enkelte landsdele (øst + vest).

22. Der er således alene tale om et ændret beregningsgrundlag for tarifferne, mens principperne og fordelingen mv. mellem de enkelte tariffer ikke ændres.

23. Korrektioner fra tidligere perioder opstår, hvis de realiserede omkostninger og det realiserede forbrug ikke stemmer overens med de estimerede beløb. Dvs. at Energinet.dk for eksempel realiserer større indtægter end forventet og dermed realiser et overskud, der er større end den økonomiske regulering tillader. Det kan også være at Energinet.dk får en underdækning gennem for lave indtægter. Sådanne forskelle reguleres (op eller ned) gennem korrektioner til efterfølgende års tariffberegning.

24. Den konkrete udvikling af tariffer fra 2010 til 2011 er fremstillet i Tabel 1.

øre/kWh		Nettarif forbrug	Nettarif produktion	Systemtarif	PSOtarif *	Total (forbrug)
2010	Øst	5,2	0,2	4,7	7,6	17,5
	Vest	2,4	0,4	1,4	9,3	13,1
2011	ens tarif	4,5	0,3	2,9	7,2	14,6

\* gennemsnit for de 4 kvartalstarifer. (2011 er estimat for kvartalstarifferne)

## Lovgrundlag

### Lov nr. 622 af 11/06/2010

25. I lov nr. 622 af 11/06/2010 (lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning og forskellige andre love samt om ophævelse af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v.), nævnes at omkostningerne opgøres for hele landet, sådan at der fremover kommer fælles tariffer for hele Danmark. (§ 1, 2).

#### 2. § 8 affattes således:

»§ 8. Alle elforbrugere her i landet skal, medmindre andet følger af §§ 8 a, 8 b, 9 og 9 a, betale en forholdsmæssig andel af de kollektive elforsyningsvirksomheders nødvendige omkostninger ved at gennemføre følgende offentlige forpligtelser:

- 1) Energinet.dk's omkostninger til indbetalinger og ydelser efter bestemmelserne i §§ 18, 21 og 36-49 og § 52, stk. 1, i lov om fremme af vedvarende energi.
- 2) Energinet.dk's omkostninger til ydelser efter bestemmelserne i § 9 b, § 27 a, stk. 1, nr. 2, §§ 28 a, 29, 30, 58, 58 a og 58 b og § 59 a, stk. 1 og 2, i denne lov.
- 3) Omkostninger, som Energinet.dk efter klima- og energiministerens bestemmelse afholder til dækning af etablering af elproduktionsanlæg på havet, jf. § 26, stk. 6, i lov om fremme af vedvarende energi.
- 4) Netvirksomhedernes omkostninger til de ydelser, som disse efter bestemmelserne i § 22, stk. 6, og § 67 i denne lov og § 30 i lov om fremme af vedvarende energi er pålagt.
- 5) Transmissionsvirksomhedernes omkostninger til dækning af de opgaver, som disse er pålagt ifølge § 30 i lov om fremme af vedvarende energi.

*Stk. 2.* De kollektive elforsyningsvirksomheders øvrige omkostninger i medfør af denne lov og lov om fremme af vedvarende energi påhviler de brugere, der modtager virksomhedens ydelser, og opkræves gennem den enkelte virksomheds tariffer.

*Stk. 3.* De kollektive elforsyningsvirksomheders administrationsomkostninger vedrørende indbetalinger og betaling af ydelser som nævnt i stk. 1 opkræves gennem den enkelte virksomheds tariffer.

*Stk. 4.* For Energinet.dk opgøres omkostningerne, som er nævnt i stk. 2 og 3, for hele landet og opkræves hos de brugere, der modtager Energinet.dk's ydelser.

*Stk. 5.* De kollektive elforsyningsvirksomheder afholder hver for sig omkostningerne til de offentlige forpligtelser, som påhviler dem, og som er nævnt i stk. 1. Energinet.dk opgør omkostningerne og fordelingen af disse på elforbrugerne. På grundlag heraf opkræver netvirksomhederne beløb fra elforbrugerne til dækning af omkostningerne og indbetaler de opkrævede midler til Energinet.dk, som dækker de kollektive elforsyningsvirksomheders afholdte omkostninger til de offentlige forpligtelser. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af de nævnte opgaver og om samarbejde herom mellem de kollektive elforsyningsvirksomheder.«

## Lov om elforsyning

26. I elforsyningsloven beskrives kriterier efter hvilke tariffer skal fastsættes

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-72 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde.

*Stk. 2.* De kollektive elforsyningsvirksomheder skal offentliggøre tariffer og betingelser for brug af elnettet.

27. Energitilsynet skal godkende metoder der ligger til grund for priser og betingelserne for anvendelse af transmissionsnet iflg. § 73a.

**§ 73 a.** Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Energitilsynet.

*Stk. 2.* Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

## **Lov om økonomisk regulering af Energinet.dk**

28. Energinet.dk er underlagt et såkaldt hvile i sig selv princip som opsummeres i lov om økonomisk regulering af Energinet.dk, specielt:

§ 2. Energinet.dk kan i priserne for de aktiviteter, der varetages i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet Danmark, indregne nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital.

### *Nødvendige omkostninger*

**§ 3.** Nødvendige omkostninger vil især vedrøre:

- 1) Indkøb af energi.
- 2) Lønninger.
- 3) Tjenesteydelser.
- 4) Administration.
- 5) Vedligeholdelse.
- 6) Andre driftsomkostninger, som eksempelvis:
  - a) Til demontering og bortskaffelse af teknisk forældede net i forbindelse med f.eks. kabellægning.
  - b) Som følge af krav pålagt af offentlige myndigheder.
- 7) Afskrivninger som nævnt i § 5.
- 8) Nedskrivninger, der udløses af teknisk værdiforringelse af aktiver.
- 9) Betalte skatter og afgifter.
- 10) Renter af fremmedkapital og øvrige finansielle omkostninger.

### *Nødvendig forrentning*

**§ 4.** Forrentningen af kapitalen i Energinet.dk skal alene muliggøre overholdelse af virksomhedens gældsforpligtelser samt den yderligere konsolidering, der er nødvendig for en effektiv drift af Energinet.dk, jf. stk. 2 og 3.

*Stk. 2.* Størrelsen af forrentningen efter stk. 1, bestemmes med udgangspunkt i den forrentning, der er nødvendig for at fastholde realværdien af nettoaktiverne opgjort separat for Energinet.dk's elektricitets- og naturgasrelaterede aktiviteter, jf. § 10, stk. 1, nr. 1. Realværdien af de pågældende nettoaktiver er den værdi, hvormed nettoaktiverne uanset eventuel selskabsopdeling indgår i åbningsbalancen for Energinet.dk pr. 1. januar 2005 reguleret med det i § 8 fastlagte prisindeks.

*Stk. 3.* Den efter stk. 2 bestemte forrentning reguleres til den forrentning, som er nødvendig for en effektiv drift henset til kapitalbehovet, blandt andet som følge af nyinvesteringer, opgjort separat for Energinet.dk's elektricitets- og naturgasrelaterede aktiviteter.

*Stk. 4.* Energinet.dk udarbejder separat for henholdsvis de elektricitets- og naturgasrelaterede aktiviteter langsigtede investerings- og finansieringsplaner. Ved udarbejdelse af investerings- og finansieringsplanerne skal Energinet.dk så vidt muligt sikre en jævn prisudvikling. Planerne anmeldes årligt til Energitilsynet som led i tilsynets kontrol med overholdelsen af stk. 1-3, jf. § 11.



## Vurdering

29. Energinet.dk har anmeldt metoden for ens eltariffer i Øst- og Vestdanmark. De pågældende tariffer er net-, system- og PSOTarif.

30. Energitilsynet skal tage stilling til, om Energinet.dk's metode for beregning af ens tariffer kan godkendes, jf. elforsyningslovens § 73 a. Formålet med Energitilsynets godkendelse af metoder er at vurdere, om metoderne er i overensstemmelse med lovens bestemmelser.

31. Med ikrafttrædelse af lov nr. 622 af 11/06/2010 er det beskrevet klart i lovgivningen at omkostninger til Energinet.dk's ydelser skal opgøres for hele landet og opkræves hos de brugere der modtager Energinet.dk's ydelser. Med den anmeldte metode efterkommer Energinet.dk disse krav.

32. De nye bestemmelser i lov nr. 622 af 11/06/2010 skal ses i sammenhæng med idriftsættelsen af den elektroniske Storebæltsforbindelse. Hermed er Danmarks elsystemer for første gang fysisk forbundet.

33. Energinet.dk har hidtil anvendt en metode til tarifberegning som er godkendt efter elforsyningslov § 73a, og som opfyldte kravene i elforsyningslovens § 73 om rimelighed, objektivitet og ikke-diskrimination. Udgangspunktet i den nye metode er de samme kriterier.

34. Det bemærkes, at den anmeldte metodeændring er en direkte konsekvens af ændringen af elforsyningsloven, jf. pkt. 2, og at den tarifudligning, som lovændringen kræver, vil føre til at tarifferne stiger/falder de enkelte landsdele (se også Tabel 1). Energitilsynets sekretariat vurderer, at den anmeldte metode opfylder de krav, som ændringen af elforsyningsloven stiller til Energinet.dks metode til tariffastsættelse.

35. Energitilsynets sekretariat vurderer, at den anmeldte metode opfylder elforsyningslovens krav om at metoder til fastsættelse af tariffer skal være rimelige, objektive og ikke-diskriminerende. Sekretariatet lægger her vægt på, at den anmeldte metode til tariffastsættelse er rimelig, idet tarifferne fastsættes i overensstemmelse med den økonomiske regulering af Energinet.dk. Det indebærer, at der kun opkræves tariffer til dækning af nødvendige omkostninger samt en forrentning, der sikrer realværdien af selskabets aktiver. Tarifferne vil henholdsvis stige eller falde i de to landsdele, men Energinet.dks samlede tarifprovenu vil være uændret.

36. Sekretariatet lægger endvidere vægt på, at metoden bygger på samme principper som den gældende, godkendte metode til tariffastsættelse, jf. elforsyningslovens § 73. Den anmeldte metode indebærer således også en tariffastsættelse efter objektive kriterier samt at der ikke diskrimineres mellem brugerne af Energinet.dks transmissionssystem. Den eneste reale ændring i metoden for tarifberegningen er, at man – i overensstemmelse med kravene

i elforsyningsloven, jf. lov nr. 622 af 11/06/2010 – ændrer beregningsgrundlaget, dvs. at tarifferne beregnes på grundlag en samlet kundegruppe i stedet for to (Øst- og Vestdanmark).

37. Energitilsynets sekretariat vurderer således samlet, at den anmeldte metodeændring er i overensstemmelse med elforsyningslovens bestemmelser og kan godkendes.

## **Afgørelse**

38. Energitilsynets sekretariat godkender Energinet.dk's metode om ens tariffer i Øst- og Vestdanmark, jf. EFL § 73 a.